

Sosiaali- ja terveysministeriölle

Esitys luopua valtionosuusleikkauksesta, joka vaarantaisi sosiaalialan osaamiskeskusten lakisääteisen toiminnan

Esitämme, että sosiaalialan osaamiskeskusten perustoimintaan varattua valtionosuutta ei vuodelle 2015 vähennettäisi, vaan osuus palautettaisiin vuoden 2013 tasolle (3,5 miljoonaa euroa koko maahan).

Valtiovarainministeriön talousarvioesityksessä vuodelle 2015 on esitetty, että sosiaalialan osaamiskeskusten valtionavustusta ehdotetaan jo toistamiseen sopeutettavaksi. Nykyiseen valtionosuuteen, joka on yhteensä 3,0 miljoonaa euroa perustoiminnan tukemiseen koko maahan, on esitetty mittava miljoonan euron (33 %) leikkaus.

Edellisen kerran määrärahaa pienennettiin 500.000 euroa (14 %) vuodelle 2014. Vuodesta 2013 toimintaan kohdennettua resurssia vähennetään lähes 43 % tehtäviä ja vastuita kuitenkin vähentämättä.

Mikään organisaatio ei ilman rankkaa toimintojen supistamista selviydy perustoimintoihin kohdistuvasta näin suuresta supistuksesta kahden vuoden aikana. Samalla kaste-rahoitus on vähentynyt voimakkaasti kuten myös kuntien mahdollisuudet sijoittaa kehittämistyöhön. Tulevan sote-uudistuksen laadukas läpivienti edellyttäisi päinvastoin sosiaalialan osaamiskeskusten alueellisen toiminnan vahvistumista.

Tämä kiireelliseksi merkitty kirjelmä ilmaisee vakavan huolestuksen. Valtiontalouden ja sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan näkökulmasta leikkaus on euromäärältään pieni, mutta osaamiskeskusten perustoimintaan kohdennetun valtionosuuden kokonaisuutena nähden kohtalokkaan suuri. Tämä leikkaus vaarantaisi vakavasti koko sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan.

Jos näin mittava leikkaus toteutuu, jää osaamiskeskuksille erittäin vähän aikaa tehdä minkäänlaisia sopeuttamistoimia. Perustoiminnan taloutta paikkaavan rahoituksen hankkiminen näin lyhyessä ajassa ja yleisessä taloudellisessa tilanteessa on erittäin haastavaa, jopa mahdotonta.

Valtionosuus on turvannut perustoimintaa koko maassa perustuslain hengessä - avustuksen leikkaaminen puolestaan kohtelee rankimmin taloudellisesti haastavimpia alueita maassamme (esim. Itä-Suomi).

Taloustilanteen epävarmuus johtaa myös todennäköisesti siihen, että menetetään parhaan osaamisen sitoutuminen osaamiskeskusten kehittämistyöhön. Tämä tapahtuu juuri, kun olisi

valmistauduttava parhaiden osaajien tuella mittavaan sote-uudistuksen ja sote-integraation toteuttamiseen koko maassa.

Alueellisten keskusten tukea tarvitaan myös muiden sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusten toteuttamiseen sekä tutkimus, koulutus ja kehittämissyhteistyöhön eri toimijoiden – myös THL:n, STM:n sekä muidenkin ministeriöiden kanssa.

Sosiaalialan osaamiskeskukset ovat sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus- ja kehittämistoiminnassa aktiivisesti mukana sillä kokemuksella ja osaamisella, jota 12-vuotisen alueellisen toiminnan pohjalta on. Osaamiskeskukset ovat useassa otteessa ilmaisseet tinkimättömän kiinnostuksensa olla tukemassa sote-uudistuksen toteuttamista koko maassa ja näin on edelleen. Ilman asianmukaista resursointia se ei kuitenkaan ole mahdollista.

Helsingissä 12.08.2014

Sosiaalialan osaamiskeskusjohtajat:

- Osaamiskeskusjohtajaverkoston koordinaatiosta vastaava, Torbjörn Stoor FSKC, Ruotsinkielinen sosiaalialan osaamiskeskus
- Sosiaalialan osaamiskeskus Kanta-Hämeessä, Pirkanmaalla ja Satakunnassa, Pikassos, Kristiina Laiho
- Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus ISO, Tarja Kauppila
- Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Socom, Leena Kaljunen
- Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Koske, Raili Haaki
- Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIA, Arto Rautajoki
- Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Poske, Kaisa Kostamo-Pääkkö ja Petri Kinnunen
- Päijät-Hämeen ja Itä-Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus, Verso, Juha Luomala
- Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus Socca, Pirjo Marjamäki
- Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Vasso, Tapio Häyhtiö
- Länsi- ja Keski-Uudellamaalla toimiva sosiaalialan osaamiskeskus, Sosiaalitaito Oy, Merja Salmi